މަސްވެރިކަން އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ އަތްމަތީގައި

އަމިއްލަފަރާތްތަކުން ބޮޑަށް މަސްގަނޑުނަގަން ތަނަވަސް ވަޑައިގެން

ޢަބްދުﷲ ޢަފީފް

މަސްވެރިކަމުގެ ތާރީޚުގައި ހިމާނާ މަސްބާނުމުގައި މަހުން ތަފާތު ބާވަތްތައް ތައްޔާރުކުރުމުގައި މުހިގެ ވިޔަފާރި އަދި މަސްވެރިކަމުގެ އުފެއްދުން ބަންދުކުރުން ބޭރުކުރުން ކަނޑައަޅާއިރު ކުރިން އަޅާ މުޅިން އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ އަތްމަތީގައެވެ. އެކަމަކު ބާރަވައިން ބޮޑުކުރި މުޅިންހުރި ހިކިމަހާއި ޖަހާމަހެވެ. އުފެއްދުން އާދައާއި ގޮތްގައި ދުވަސް ބޭނުން ކަނޑައަޅާއިރު ތާރީޚީ އިސްލާމް ކަނޑުގެ ދަތުރުވެރިކަމުން ކުރިމަތިވި ސުލްޠާނާ ކަމުއަދާ އެކަށް ދިވެހިން އަތުން މަސްގަނޑު ސްރީލަންކާ (އެކަލަ ސިލޯނު) އަށް މަސް ބޯކިބާ އިކްރާމުގެ ވަގާ ވިޔަފާރިވެރިން ދިވެހިން އަތުން މަސްގަނޑު އަގު ވަރަށް ބޮޑުކަމުން ދަރަނިވެރިވުން ސަރުކާރުން ބޮޑު އިސްތިހާރު އުފައްދަވައި މުޅި ބާވަތްތައް ތަންކޮޅަށް ބޮޑު އަހަރެއް ބައްލަވައި ގަނޑުވަރުން ފެށިގެންނެވެ. މިހާރުގެ ސަރުކާރުން މަސްވެރިކަމުގެ ކަމުގައި ތަރައްޤީ ވެދުވެވުމަށް ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ކަމުކުރީ. އޭގެ ކުރިންވެސް ސަރުކާރުން މަސްވެރިކަމުން ލިބޭ އާމްދަނީން ފައިދާތަކެއް ކުރިއެވެ. ޙާއްޞަގޮތެއް ވިލަނއްސަން "މޯލްޑިވް" ނިންމުމުގެ ރަސްމީގެ އިޤްތިޞާދީ އިސްލާހީ އަދި ޤައުމީ ކާމިޔާބު މަސްވެރިކަން މުޅިމުޅި ރަށުގެ ކުރުމުން ދިޔައީއެވެ. ރަސްމީގެ އުފުލާތަކުގައި މުސްކުޅުގެ އަދި ކުލަވަރުގެ ތަރުތީބު ހިންގުމަށް ތަކެތި ހޯދައިދިނުމަށް, ރަސްމީ ތަރައްޤީގެ ތަފާތު ކަންތައްތައް ކުރުމަށް މަސްވެރިކަމުން ބޭއް އަހަރުން ދިޔައީއެވެ.

1950 ވަނަ އަހަރާ ދެމެދު ކުރިއަށް ދިޔަ 1970 ވަނަ އަހަރާ ދެމެދު ކުރިއަށް ދަނޑުވެ ކަންތައްތަކުގެ ސަރުކާރު ސަރުކާރުން މަސްވެރިކަމުގެ އާމްދަނީ ހޯދުމުގެ ކަންތައްތައް ކުރިއަށްދާއިރު ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް ޙާއްޞަ މަސްވެރިކަން ކުރިއެރުވި ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށްގެންދެވެ. 1971 ވަނަ އަހަރު ސްރީލަންކާއަށް ރަށުރަށާ މަސް ދިނުމަށް މަދު ކުރުމުގެ ގޮތުގައި އަރާގެ ސްރީލަންކާގެ ސަރުކާރުން ގާތްގަޅުވަމުގައި ގޮވާން ޖަޕާނުގެ މަރުބެނި ކުންފުންޏާއި ދެމެދުވެސް ބޭނު މަސް އެކްސްޕޯޓުކުރުމުގެ މަސްއްކަތް ފެށުމުން 1972 ވަނަ އަހަރު ޙާއްޞަ ތަކެތީގެ މަސް ފުރުމަކީ ފަހަރުން ބޭރުކަރަން ފެށުނެވެ. އަދި ސަރުކާރުން މަސްވެރިކަމުގައި

ސީދާ ހިއްސާވާއިރު ދުވަސް ކަންތައްތަކެވެ. އޭގެ ފަހުން ދުވަސްކޮޅަކު ސްޕީޑް އޮފް ކެނިންގ ފެކްޓަރީ އެޅި މުޅިންވެސް ސަރުކާރުގެ އަތްމަތީގައެވެ.

1974 ވަނަ އަހަރު ޙާއްޞަ މަސްދޯނި ފަހަރުގައި އިންޖީނު އަޅުއްވާ މަސްދޯނިތައް ފުރުޞަތު. މިހާރު މަސްދޯނި ބޮޑަށް ސަރުކާރުން ހޯދާލެވުނެވެ. އޭގެ ތަންކޮޅަކު ކުރިން އަހަރުތަކެއްގެ ވެސް ފާރުގައިގެ ހިއްސާކުރާ ދާއިރާގެ ފެހިގޮތަކަށް ސަރުކާރު ހާއްޞަ މަސްދޯނިފަހަރުގައި އިންޖީނު އަޅުއްވާ ގޮތް ގެނުން ދިރިއުޅެން

ވިއްކުނެވެ. އަދި މިއަށްފަހު 1974 ގައި އިންޑިޔާ އެކުވެގެ މަސްއުޅަނދު ފޮނުވީ އެފް.އޭ.އޯގެ ދަތުރުން އައި ޖެޓް. ފަރިސަތުން އާއި ހަމައިންނެވެ. އަދި ޔޫ.އެން.ޑީ.ޕީގެ އެހީތެރި ޖަޕާނުން ފެކްޓްރީ ކުރެވުނެވެ. ދެން އަވަހަށް ސަރުކާރުން ހަނދާ އިންޑިޔާގެ ބޯޓުތަކުގެ ގެންގޮސް. އަދި ޖަޕާން ސަރުކާރުން 581 ހަނދާ އިންޑިޔާ ރާއްޖެއަށް ދިނެވެ. 1977 ވަނަ އަހަރުގެ ފަހުކޮޅު ނިޔަލަށް ސްޓީމަރ ކުންފުންޏާއި ދިވެހި ސަރުކާރާއި ގުޅިގެން ވ. ފެލިވަރުގައި ދުވާލަކު 15 ޓަނު ބޭނުންކުރެވޭ ވަރުގެ ދުވުމުގައި މަސްބަނދުކުރާ ކާރުހާނާއެއް ގާއިމް ކުރެއްވި.

1978 ވަނަ އަހަރު ޖަޕާނު ކުންފުނިތަކުގެ ޙިއްޞާއިން އިމްޕޯޓް އެކްސްޕޯޓް ކުންފުނީގެ ގުޅިގެން ސަރުކާރުން މެޓްރޯސް ފިޝަރީޒް ކޯޕަރޭޝަނުގެ ނަމުގައި ކުންފުންޏެއް އުފެއްދިއެވެ. އޭގެ ފަހުން އެސް.ޓީ.އޯ ގެ އަލް.ޖީ.އައި.ޖީ އިން މަސްވެރިކަމުގެ ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތަކެއް ފެއްޓިއެވެ. ކުންފުނި އަހަރަށް އަލް.ޖީ.އައި.ޖީގެ ދައުރަށް ފަހު މެޓްރޯސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޯޕަރޭޝަން މިއުފުކޯގެ (މިފްކޯ) ގެ ނަމުގައި ސަރުކާރުން ވިޔަފާރި ކުންފުންޏެއް 1993 ގައި އުފެއްދިއެވެ. އެއީ އަދި މަސްބަނދުކުރާ ކާރުހާނާގެ މަސްއުޅަނދު ފުރާވަރު ގާސްކުރެވެ. ޙާއްޞައިން ކަނޑުމަސްގަނޑު ގާތްގަނޑަކަށް 2800 މެޓްރިކް ޓަނުގެ މަސްބަހައްޓާ ސްޓޯރޭޖް ވ. މާނދޫގައި ގެއ. ކޫއްޓަގައި ހެއްދެވިއެވެ. މިފްކޯއިން މަސްގަނޑު އަދި މަސްހިފުމުގެ ދަތުރުކުރާ ބޯޓުވަރަށް ގެރެވި. މިކަންތައް ކުރުމުގައި ބޭނުން ހަރުދަނާކޮށްދިނީ ދުނިޔޭގެ ބާޒާރު ސަރުކާރުން ނޫޅި ވެސްޓަކަށްވާ ސަރުކާރުގެ ފައިސާއިންނެވެ. އަދި

މާލޭ ފަޅުތެރޭ މަސްމާރުކޭޓުގައި މަސްވިއްކުން: އަބަދުވެސް ރަސްމީ އަގުގައި މަސްވިކޭ

މަސްވެރިކަމާއި ބެހޭ އިތުރު ކަންތައްތަކުގައި މިސާލަކަށް ބޮޑު ކަންނެލިން ފިއްލާފައި ހަދާ ބޯކުރުކުރުން ފަދަ އިންވެސްޓްމަންޓް އިތުރު ޖަރާސީމުގެ ފިއުޖިއްކުގެ ހިއްސާކުރުމުން ގެނދާ ކުންފުންޏަކަށް މިފުކާއީ ވެފައެވެ. ނަމަވެސް ކުރުކަން ދަނޑުވަރުމަ އެޑިން ހިނގާފަދައިން ސަރުކާރުން ވަރަށް ބޮޑު އަހަރެއް ދެއްވަނީ ފައިދާހުރި ކުންފުންޏަށް ގެންގުޅެއެވެ.

ކުންފުނިއަށް މަސްވެރިކަމުގެ އަމިއްލަ މިޔަނގެ

ދެއްކުމަށް ވެއެވެ. ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ވެހިކަލް ވިސްކިރީ ބަޔާނާއި ބާޒާރުގައި ފުރުސަތު ކުރުމެވެ. މިފަދަ ފުރާފަންނަކަށް އެކްސްޕޯޓްކުރާ މަހުގެ ބޮޑުބައިކަން ޖަޕާނަށް ކަމަށް ވަނީ މިފުކޯއާ ޓެކްނިކަލް ގުޅުމާއި އަލިފަރުދާ ބިނާވެފައި ސަރުކާރު ފާރަވެރިކަމެކެވެ. ނަމަވެސް މަސްވެރިން ބޭނުން ކުރަނީ ޕޮލީތީން އޭނާ މަސްބަޔާތީ 1/3 ބައި ބޭނުންކުރުން ގެންދަނީ މިފުކޯއިން ކަމަކަށްއިރު އަދި މަހުގެ ވިޔަފާރި މުޅިން އަމިއްލަ މީހުންގެ އެތެރެއަށް ދަނޑުވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުގެ ހަގީގީ ބޭނުމާއި މެދު ވިސްނަންޖެހެއެވެ.

ސަރުކާރުން މިހާރުވެސް ޤާނޫނީގޮތުން ހަދާ މިކަމަށް މަގުފަހިކޮށް ދީއެވެ. މަސްވެރިކަން ކުރުމުގައި މަހުން މަހުގެ ބޮޑުގޮތް ތިޔާއުރާކުރުމުގައި އަދި އެކްސްޕޯޓްކުރުމުގައި އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން އިތުބާރާކާ އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ކުރުން ގެވެއެވެ ނަމަވެސް މަހުގެ ވިޔަފާރި ސަރުކާރުން މިހާރުގެ ފަރާތްތަކުގެ ވެއެވެ. ޙާއްޞައިން ދިމާވާ މަހުގެ މައްސަލަތަކުގެ ފޮރަކާތަކުގެ ބޭނުންކުރުމެވެ.

މިހާރު މަސްވެރިކަމުގެ ވިޔަފާރި އަމިއްލަ މީހުންގެ އެތެރެއަށް ދަނޑުވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުގެ ސަރުކާރުން ގެންގުޅެއެވެ. ނަމަވެސް ހަރުގާ ދާއިރާއަކުން މިކަމަށް ދެވޭނީ ކަމަށްވާތީ އެއީ ބާރުކުރާއިރު އަޅުގަ ވިސްނަން ޖެހެއެވެ. މަހުގެ ކުލަބު ރަނގަޅު ކުރަންޖެހެއެވެ. އުފެދޭ ވަކި އެތެރެކުން ފެންވަރު ރަނގަޅު މާރކެޓްތަކުން ހޯދަން ޖެހެއެވެ. ރަސްމާލު ކުރަންޖެހެއެވެ. މިހެން ވިސްނާކަން ޖެހެއެވެ.

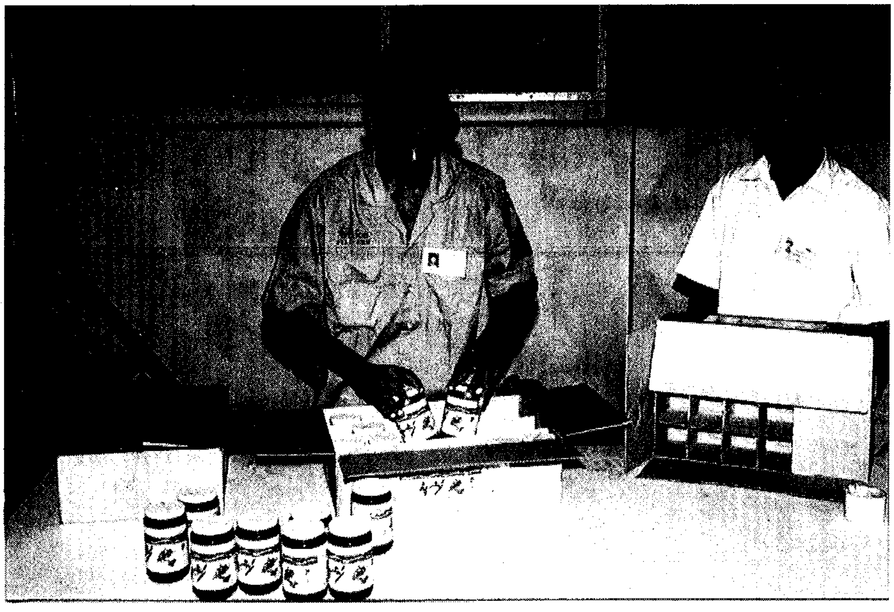

މިފުކޯއިން ތައްޔާރު ކުރާ ބަނޑުކުރުވުނު